

Nr 89.

Av herrar **Holmberg** och **Hagberg** i Stockholm, om byggande av en kustjärnväg mellan Luleå och Karlsborgs-
verken.

Det råder en praktiskt taget enhällig mening i Norrbotten om behovet av en kustjärnväg, i första hand mellan Luleå och Karlsborgsverken. Projektet har förts på tal i olika sammanhang under 35 år, men det har blivit särskilt aktuellt efter den genomgripande förändring som inträtt i den norrbottniska kustbygdens ekonomiska struktur efter andra världskriget. Träindustrin i denna del av landet arbetar nu under helt andra förhållanden än tidigare, dels på grund av förändringar i fråga om virkestillgångarna och dels till följd av teknisk och företagsmässig omdaning.

Verkningarna är av olika slag. Å ena sidan har det — såsom exempelvis i kalixområdet — lett till en differentiering av träförädlingen och därigenom också gjort denna mera beroende av andra transportmedel än sjötrafiken. Å andra sidan har nu senast industrikraschen i Töre visat, att det behövs bättre kommunikationer om man skall kunna skaffa ersättning för den träindustri som nedlägges till följd av bristande råvarutillgång. Vad man därvid framför allt hoppas på är utvecklandet av en omfattande järnmanufaktur, baserad på produkter från Norrbottens järnverk. Men en grundläggande förutsättning för detta är att det bygges en järnväg, i första hand till de folkrika trakterna mellan Luleå och Kalix.

Befolkningens eget intresse för att på detta sätt skapa en tryggare tillvaro och samtidigt också lämna nya värdefulla bidrag till hela det svenska folkhushållet har kommit till uttryck på många sätt. Fackföreningar, näringsorganisationer och andra korporationer har uttalat sin oro för kris-tecken av det slag som nu visat sig i Töre och ställer sig därför enhälligt bakom förslaget om en kustjärnväg. Även i opinionsyttringar, som förekommit långt upp efter älvdalarna, har man påvisat, hur tillkomsten av en kustjärnväg och därmed bättre förutsättningar för ett expanderande näringsliv sträcker sina verkningar långt utanför det närmast berörda området.

Kustbygdskommunerna, landstinget och länsstyrelsen har gemensamt föranstaltat om en expertutredning, vars resultat överlämnades till Kungl. Maj:t redan för tre år sedan. Sedan dess har även järnvägsstyrelsen företagit en utredning, och det finns dessutom yttranden från styrelsen för Statens skogsindustrier och Industriförbundet.

Statsmakterna har alltså nu ett mycket omfattande material att grunda sitt omdöme på. Om det, utöver de utredningar och sakkunniga yttranden som avgivits, är nödvändigt med vissa kompletteringar och en översyn av det hela, så bör detta nu kunna ske på kort tid.

Under hänvisning till vad sålunda anförts föreslår vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om åtgärder så att förslag till byggande av en kustjärnväg mellan Luleå och Karlsborgsverken kan ske snarast.

Stockholm i januari 1954.

Helmer Holmberg.

H. Hagberg.